

FSD2542

**Opiskelijoiden luokka-asema:
kirjoitusaineisto 2009-2010**

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Opiskelijoiden luokka-asema: kirjoitusaineisto 2009-2010 [aineisto-opas]. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [tuottaja ja jakaja], 2018.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (24.6.2010).

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD2542. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Jokela, Susanna (Tampereen yliopisto): Opiskelijoiden luokka-asema: kirjoitusaineisto 2009-2010 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1.0 (2010-06-24). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD2542>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Aineistonäyte	5
B	Kirjoitusohjeet	9

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Opiskelijoiden luokka-asema: kirjoitusaineisto 2009-2010

Aineiston nimi englanniksi: Social Class of University Students 2009-2010

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (24.6.2010).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Jokela, Susanna (Tampereen yliopisto. Sosiaalitutkimuksen laitos)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Jokela, Susanna (Tampereen yliopisto. Sosiaalitutkimuksen laitos)

Aineisto luovutettu arkistoon

18.5.2010

Asiasanat

arvot; identiteetti; ihanteet; korkeakouluopiskelu; opiskelu; sosiaalinen asema; sosiaalinen tausta; sosioekonomiset tekijät; yhteiskunnallinen asema; yhteiskuntaluokat

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: nuoret; sosiaalinen ja ammatillinen liikkuvuus; toisen ja korkea-asteen koulutus

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Aineisto on kerätty kirjoituspyynnöllä, joka osoitettiin yliopistojen (Helsingin, Tampereen, Jyväskylän, Rovaniemen, Turun, Kuopion ja Joensuun) sosiaalitieteiden ainejärjestöjen sähköpostilistoille. Kirjoituspyynnössä pyydettiin vastaajia kirjoittamaan vapaamuotoisesti kokemuksistaan yliopisto-opiskelijana.

Kirjoituspyynnössä (ks. Kirjoitusohjeet.pdf -tiedosto) korostettiin subjektiivisen kokemuksen merkitystä sekä yhteiskuntaluokkien ja yliopiston suhdetta. Vastaajia ohjattiin näin pohtimaan omaa sosiaalista asemaa ja sen merkitystä suhteessa heidän kotitaustaansa. Lähes kaikki vastaajat kertovat teksteissään vanhempiensa ammatit ja sen, onko heidän sukunsa laajemmin akateemista vai ei. Lisäksi vastaajat kertovat opiskelujensa vaiheen kirjoitushetkellä.

Kirjoituspyyntöön on tullut vastauksia yhteensä 46 opiskelijalta, mutta heistä neljä ei antanut lupaa tekstinsä arkistoinnille jatkokäyttöä varten. Arkistoitu aineisto sisältää 42 opiskelijan tekstiä, yhteensä 84 sivua.

Aineistosta on tehty html-versio, jonka hakemiston avulla haastatteluja/kirjoituksia/tms. on helppo selata.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Henkilö, Teksti

Perusjoukko/otos: Suomen yliopistoissa sosiaalitieteitä opiskelevat

Aineistonkeruun ajankohta: 18.12.2009 – 14.2.2010

Kerääjät: Jokela, Susanna (Tampereen yliopisto. Sosiaalitutkimuksen laitos)

Aineistonkeruun tekniikka: Oma kirjoitus tai päiväkirja: sähköpostilla saatu

Keruväline tai -ohje: Aineistonkeruuohjeistus: kirjoitusohje

Aineiston ajallinen kattavuus: 2009 – 2010

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: itsestään muotoutunut näyte
Sosiaalitieteilijöiden sähköpostilistoille lähetetyn kirjoituspyynnön perusteella itsevalikoitunut vapaaehtoisuuteen perustuva näyte

Aineiston määrä: Yksi rtf-tiedosto, yhteensä 84 sivua. Lisäksi rtf-tiedostosta tuotettu html-tiedosto.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Alkuperäisestä aineistosta ei ole arkistoitu neljää kirjoitusta, joiden kirjoittajat eivät antaneet lupaa tekstinsä arkistoinnille jatkokäyttöä varten.

Aineistosta on arkistossa poistettu nimitietoja ja muita tunnistetietoja.

Julkaisut

Jokela, Susanna (2010). Yhteiskuntaluokat yliopistomaailmassa Opiskelijoiden kokemuksia luokkataustan vaikutuksista yliopistossa opiskeluun. Kandidaatintutkielma. Sosiaalitutkimuksen laitos, Tampereen yliopisto.

Kesäniemi, Kaisa (2015). Työläisperheen tyttärenä yliopistossa. Työläisperheissä kasvaneiden naisopiskelijoiden kokemuksia luokkataustan vaikutuksista yliopistossa. Joensuu: Itä-Suomen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden laitos. Yhteiskuntapolitiikan kandidaatintutkielma.

Uusoksa, Auri (2016). Valmiiksi valittu vai oma valinta? Opiskelijoiden sosioekonomisen taustan ja pääomien vaikutus koulutusvalintoihin. Joensuu: Itä-Suomen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden laitos. Yhteiskuntapolitiikan kandidaatintutkielma.

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD2542>

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Liite A

Aineistonäyte

FSD2542 OPISKELIJOIDEN LUOKKA-ASEMA: KIRJOITUSAINEISTO 2009-2010

FSD2542 SOCIAL CLASS OF UNIVERSITY STUDENTS 2009-2010

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

KIRJOITUKSEN ID JA PEITENIMI: 2. Mikko, 26v

Hei,

Tässä kirjoitukseni pyyntöösi. Ensin taustatiedot: ikä 26, sukupuoli mies, pääaine yhteiskuntapolitiikka (kuudetta vuotta), vanhempien ammatit maanviljelijä (työkyvyttömyyseläkkeellä) ja lastenhoitaja. En ole sukuni ensimmäinen akateemisen tutkinnon suorittaja.

Voisin sanoa olevani aina tiedosta ja tietämisestä kiinnostunut ja saanut kasvaa ympäristössä, missä olen saanut vapaasti kiinnostua asioista ja koulutusta on arvostettu ehkä vähän liikaakin. Minua kiinnostavat monet erilaiset asiat, joten opiskelualan valinta oli vaikeaa. Lopulliseen valintaan vaikuttivat lukiossa tehdyt kurssivalinnat ja se mikä kiinnosti hakuaikana. Lukion lopussa kiinnostuin uudestaan luonnontieteistä, mutta olin painottanut kurssivalintani aika vahvasti humanistiseen suuntaan.

Yhteiskuntapolitiikka oli sopivan yleinen ala, joten hain siihen yritettyäni ensin filosofiaan ja valtio-oppiin (lukion helppouden jälkeen kesti vähän aikaa ymmärtää, että pääsykoekirjat pitää ihan oikeasti lukea kunnolla läpi). Uraa tai työllistymistä en ajatellut ollenkaan. Tämä ala tuntuu kuitenkin antaneen jotain keinoja ajatella maailmaa ja suunnitella omia valintoja, ja avannut kaltaiselleni tutkijaluonteelle kiinnostuksen ihmisiin.

Vaikein kokemus yliopisto-opiskelijana pääsykokeisiin valmistautumisen jälkeen on ollut kandidaatin tutkielman tekeminen. Kirjekurssimainen kirjatenttiputki tuo yllättäen vastaan kandidivaiheen, missä joutuukin ajattelemaan itse ja ratkaisemaan ongelmia. Ehkä vaikein kokemukseni on samalla se yllättävin siis. Positiivinen yllätys oli kolmen kuukauden työharjoittelu, mikä antoi mahdollisuuden soveltaa oppimaani ja samalla oppia muutamassa kuukaudessa yhtä paljon kuin yliopistossa parissa vuodessa!

En osaa määritellä itseäni mihinkään yhteiskuntaluokkaan - tulojen perusteella köyhä, koulutustason perusteella ehkä keskiluokkainen, globaalilla tasolla yläluokkaa? Luovaa luokkaa, tietotyöläinen, prekaari? Yhteiskuntaluokka on niitä luokitteluja, mitä en ole koskaan oikein pystynyt hahmottamaan ympärilläni tai itsessäni.

Jälkikäteen on tietysti vaikea arvioida, mutta en koe opiskelun muuttaneen arvomaailmaani, vaan enemmänkin vahvistaneen sitä.

Liite B

Kirjoitusohjeet

FSD2542 OPISKELIJOIDEN LUOKKA-ASEMA: KIRJOITUSAINEISTO 2009-2010

FSD2542 SOCIAL CLASS OF UNIVERSITY STUDENTS 2009-2010

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietarkisto FSD2542: Jokela, Susanna: Opiskelijoiden luokka-asema: kirjoitusaineisto 2009-2010 [elektroninen aineisto]. FSD2542, versio 1.0 (2010-06-24). Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietarkisto [jakaja], 2010.

Liite

Hei,

Olen Susanna Jokela, kolmannen vuoden sosiologian opiskelija Tampereen yliopiston sosiaalitutkimuksen laitokselta. Teen yliassistentti Tarja Aaltosen ohjauksessa kandidaatin tutkielmaani, joka käsittelee yhteiskuntaluokkien merkitystä yliopistomaailmassa, ja erityisesti minua kiinnostavat opiskelijoiden kokemukset yliopisto-opiskelusta.

Olisin kiitollinen, jos voisit kirjoittaa minulle omista kokemuksistasi! Teksti saa olla hyvin vapaamuotoinen ja voit lähettää sen minulle sähköpostitse. Luonnollisesti osallistuminen tutkimukseeni on täysin vapaaehtoista sekä myös luottamuksellista. Alkuperäinen aineisto tulee vain minun käyttööni. Kandini valmistuttua keväällä 2010 se on luettavissa laitoksemme kotisivuilta <http://www.uta.fi/laitokset/sostut/kanditutkielmat/>. Lopullisesta tutkimusraportista ei yksittäisten osallistujien tietoja ole mahdollista tunnistaa.

Haluaisin käyttää aineistoa myös pro gradu -tutkielmani aineistona. Lisäksi aineisto tultaisiin säilyttämään tutkimuskäyttöön, tunnistetiedot poistettuna, tallentamalla se yhteiskuntatieteelliseen tietarkistoon, kerrotko jos sinulla on jotain sitä vastaan.

Kertoisitko tekstissä myös seuraavat taustatiedot itsestäsi: ikä, sukupuoli, yliopisto, pääaine, montako vuotta olet opiskellut yliopistossa sekä vanhempiesi ammatit. Minua kiinnostaa myös, oletko sukusi ensimmäinen akateemisen tutkinnon suorittaja.

Lisäksi voit käyttää seuraavia kysymyksiä apuna kirjoittaessasi kokemuksistasi, mutta voit olla myös tukeutumatta kysymyksiin.

Apukysymyksiä:

- Miten luonnehtisit itseäsi?
- Kertoisitko miten sinusta tuli yliopisto-opiskelija?

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto FSD2542: Jokela, Susanna: Opiskelijoiden luokka-asema: kirjoitusaineisto 2009-2010 [elektroninen aineisto]. FSD2542, versio 1.0 (2010-06-24). Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [jakaja], 2010.

- Millainen on ollut vaikein, millainen onnistunein entä millainen yllättävin kokemuksesi yliopisto-opiskelijana?
- Mihin yhteiskuntaluokkaan itse määrittelisit kuuluvasi?
- Koetko yliopistossa opiskelun muuttaneen elämääsi tai arvomaailmaasi?

Toivon saavani kirjoitukset sähköpostitse viimeistään **tammikuun 31.** päivään mennessä osoitteeseen susanna.a.jokela@uta.fi. Jos sinulla on tutkimukseeni liittyvää kysyttävää, vastaan mielelläni sähköpostitse. Kandidaatin tutkielmaseminaarini ohjaajaan Tarja Aaltoseen voi tarvittaessa myös ottaa yhteyttä esimerkiksi sähköpostitse tarja.aaltonen@uta.fi.

Kiitos osallistumisestasi ja ennen kaikkea ajastasi.

Rauhallista loppuvuotta sekä energistä uuden vuoden alkua!

Ystävällisin terveisin,

Susanna Jokela

Sosiaalitutkimuksen laitos

Tampereen yliopisto